

Kari Kaasalainen

OMNIA

HAUTAUSURAKOITSIJA HAUTAKAMMIO

Kumaranoloinen, pitkä ja hontelo mies lähestyi käytävää pitkin. Miehellä oli kauhtunut, musta puku yllänsä, valkoinen kauluspaita ja musta, kapea solmio, kuin naruna kaulassa. Omituisen olemuksen kruunasivat puvun housut, jotka olivat lahkeistaan aivan liian lyhyet. Miehen mustat, suuret kengät olivat linttaan astutut, mutta yllättävän kiiltävässä kunnossa. Auli katseli miehen lähestymistä ja naurahtaen mietti, että nyt oli mies oikeassa ammatissa. Oli kuin elokuvaa olisi katsonut.

- "Kuinka voin palvella", mies kysyi, päästyään Auli luo.

Auli katsoi hämmentyneenä miestä, joka tuli aivan liki, melkein naamaan kiinni. Vaistomaisesti Auli otti kaksi taka-askelta, mutta mies seurasi perässä ja oli taas kymmenen sentin päässä. Jälleen Auli otti kaksi askelta taaksepäin ja tehostaakseen perääntymistään, työnsi kädellä miestä rintapielistä kauemmaksi.

- "Anteeksi", Auli sanoi terävästi. - "Mutta jos ei nyt kumminkaan ihan naamaan kiinni".
- "Pyydän anteeksi", mies vastasi. - "Paha tapa. Minulla näet on sellainen tauti".

Auli katsoi edelleen miestä hämmentyneenä.

- "Mikä tauti?" Auli kysyi ja tuijotti epäuskoisena miestä.
- "Pakonomainen lähelle tulemisen -tauti", mies vastasi ja laittoi sormet ristiin rinnuksensa päälle kuin paavi.

Auli katseli miestä, joka seiso i hassunkurisesti vinossa, ja miehen luisia käsiä, jotka olivat kuin yhteenlyödyt haarukat, miehen pitäessä niitä rinnassaan kiinni. Auli naurahti ihmeissään. Miehen isosta kolvimaisesta nenästä pursui tummaa karvaa ja lyhyistä puvun hihoista samoin. Mies oli kuin jättiläismäinen varis, tai kuin korppikotka kaukaa Afrikan savanneilta, Auli mietti ja naurahti taas.

- "Pakonomainen lähelle tulemisen tauti?" Auli kysyi epäuskoisena.
- "Eihän sellaista ole olemassakaan. Ja minä olen sentään lääkäri".
- "Onneksi olkoon. Ja on. Mutta se siitä. Kuinka siis voin palvella? Miksi olette saapuneet toimistoomme?"

Auli astahti taas taaksepäin, koska haaskalinnun oloinen mies oli jälleen, kuin vahingossa, hivuttautunut liian lähelle.

- "Anteeksi vaan. Mutta olenkohan minä nyt varmasti tullut oikeaan paikkaan?" Auli kysyi ja piti nyt vasenta kättään suorana edessään, jotta mies ei olisi tullut iholle asti.

Mies istuutui huoneessa olevalle ainoalle tuolille, joka oli varmaan itse tehty jossain työväenopiston puunveistotunnilla, koska se parahti surkeasti, kun mies istui sille. Auli vilkaisi pikaisesti ympärilleen. Huone oli ihan siisti ja nykyaikainen, hillityt verhot ikkunoissa, jotka estivät auringon kumentamat säteet kesällä ja viileän viiman talvella ja loivat huoneeseen lievän hämyä. Huoneessa oli myös jokin vastaanottotiskiksi kelpaava, mutta siellä ei ilmeisesti asioitu ollenkaan. Tiskillä oleva kaktuskin tuntui nuukahtaneelta. Mutta täällä kyllä ilmiselvästi siivottiin säännöllisesti ja Auli päätti jo sen perusteella katsoa tilanne loppuun asti, vaikka miehen olemus oli vähintäänkin omituinen. Mutta nyt kun mies istui tuolilla, eikä ollut ihossa kiinni, oli vähän normaalimpaa, koska ilmeisesti se oli ainoa keino, millä mies esti "pakonomaisen lähelle tulemisen".

- "Niin. Tämä on hautustoimisto. Joten jos sen alaista asiaa on, niin olette oikeassa paikassa", mies vastasi ja risti nyt luiset kätensä polviensa päälle.
- "Kyllä. Okei. Niin, kun minun äitini kuoli tuossa viime viikolla ja olisi tarkoitus nyt sitten, että saisin haudata hänet", Auli puheli katsellen edelleenkin epävarmasti mieheen.
- "No. Sepä hyvä. Olette siis oikeassa paikassa", mies kraakahti.

Auli tuijotti miestä suu auki. Sanoiko hän juuri, että äitini kuolema oli hyvä asia? Onkohan tämä nyt oikea paikka sittenkään, Auli mietti ja oli jo kääntymässä lähteäkseen.

- "Odottakaapa hiukan", mies sanoi ja nosti kätensä ylös, kuin viitaten innokkaasti.
- "Taisitte ymmärtää väärin. En suinkaan tarkoittanut, että äitinne kuolema olisi hyvä ja iloinen asia, vaan totesin hyväksi asiaksi sen, että saatatte olla, ja varmaan olettekin, oikeassa paikassa".

Auli kääntyi takaisin ja jäi jälleen tuijottamaan miestä. Ensimmäiset järkevät lauseet taisivat tulla juuri siinä. Olisiko niin, että miehen omituinen tauti ei vellonut, kun mies istui tuolilla aloillaan. Ehkä hänellä silloin myös järki luisti terveemmin, Auli mietti.

- "Saanen esittäytyä: Aarni Hautakammio", mies sanoi ja ojensi kätensä kätelläkseen.

- "Auli Salmi", Auli vastasi ja epäröiden katsoi miestä.

Miehen pitkiin, luiseviin sormiin tarttuminen epäilytti Aulia, mutta hänen kätensä kosketus oli yllättävän suora, lämmin ja tanakka. Ei ollenkaan sellainen, joksi hän oli sitä luullut. Miehen vetelä ryhti, kammottava laihuus ja omituinen taudinkuva olivat antaa ymmärtää ihan jotain muuta. Ilmeisesti oli niin, ettei tältä mieheltä riittänyt sitten hikeä edes kämmeniin. Auli katsoi miestä edelleen kuitenkin epäröiden. Hautakammio? Ei kenenkään nimi voinut olla Hautakammio.

- "Siis mikä teidän nimenne oli?" Auli kysyi hämmentyneenä.
- "Hautakammio oli nimi. Tai onhan se tietysti vieläkin", mies vastasi.
- "Onhan se tietysti erikoinen nimi suvulle, mutta se on ollut sitä jo yhdeksässä polvessa. Isäni oli hautausurakoitsija, samoin iso-isäni, se menee näköjään suvussa, tuo hautaaminen. Muutenkin meidän suku on justinsa hautaajia ja kirkonmiehiä täynnä", Hautakammio jupisi, katsoen edelleen Aulia.

Hetken oli hiljaista, kun kummatkin tutkailivat ja punnitsivat toista. Totisesti oli intensiivistä palvelua, Auli mietti. Ja intiimiä.

- "Niin. Siis äidin hautaamisasioissa minä olen liikenteessä. Minkälaista palvelua teillä oli tarjolla? Teitä suositteli eräs poliisimies, ja ajattelin...".
- "Aaaaa. Vääpeli. Ilmeisesti. Kyllä. Meillä on tosiaan kattava palvelu tämän kaltaisiin tilanteisiin. Yleensä tänne siis saavutaan, jos joku läheinen on matkalla taivaan isän luo ja matkalippua ostellaan. Onkos teillä jo hautaamispaikka tiedossa?" Hautakammio kysyi ja sormet ristissä rinnoilla jäi Aulia tuijottamaan.
- "Joo, on. Malmin hautausmaalla on valmis monttu, siis tarkoitan, hautapaikka valmiina", Auli sanoi ja mietti, että miten tämä Hautakammio oli Vääpelin tähän heti onnistunut yhdistämään, mutta antoi asian sitten olla ja jatkoi: - "On siis, ostettu jo muutamia vuosia sitten ja sinne siis viimeinen lepopaikka hankittu".
- "No niin. Tämähän on hyvä. Että siis on jo valmiiksi hautapaikka katsottu", Hautakammio vastasi, oli nousta tuolistaan ylös, muisti kuitenkin tautinsa ja istahti tulille takaisin.
- "Meillä on siis tarjolla ihan koko paketti", Hautakammio jatkoi. – "Se siis tarkoittaa sitä, että hoidamme vainajan arkkuun laitton, mahdollisimman hienotunteisesti tietysti, ja me hoidamme myös kaikki kuljetukset, teidän ei siis tarvitse huolehtia siitäkään".

- ”Lisäksi meiltä löytyy siis ihan kaikentasoiset arkut, niitä on siis monenlaisia, voimme niitä tutkailla kohtapuoliin. Sitten tietysti muistokivi haudalle löytyy myös meiltä, voitte miettiä sitten sitä, mitä kiveen kirjoitetaan, jos ette ole niin jo tehneet. Sitten lisäksi, kaikki mahdolliset kukkalaitteet löytyvät myös meiltä...”, Hautakammio luetteli.
- ”Aivan. No hyvä. Päästiinhän sitä viimein asiaan”, Auli keskeytti mutisten.
- ”Anteeksi, nyt en kuullut”, Hautakammio totesi kysyvästi ja katseli taas Aulia.
- ”Ei se ollut mitään”, Auli vastasi.
- ”Semmoista olisin vielä kuitenkin halunnut kysyä, että kun äiti on vielä siellä oikeuslääketieteellisessä, että mites hänen hakemisensa? Tänne siis?” Auli vielä kysyi.
- ”Niin kuin äsken sanoin, me hoidamme kaiken tällaisen”, Hautakammio vastasi.
- ”Sitten myös palveluumme kuuluu kirkon kanssa asioista sopimiset. Kuuluihan äitinne kirkkoon? No se on hyvä. Niin tietysti, kun se monttukin oli jo kirkkomaalta, tosiaan. Miten minä tällä lailla huolimaton olen. Niin. Me siis hoidamme myös Papin paikalle ja sovimme hautausajan. Eihän teillä muuten ollut mitään naispappeutta vastaan? No se on hyvä. Uskoisin, että kahden viikon päästä onnistunee, se äidin kuoppaan kippaaminen, nyt on ollut vähän hiljaisempaa, tuon kuoleamisen kanssa, viime aikoina. Ihmiset eivät tunnu kuolevan, juuri tällä hetkellä, kovin ahkeraan. Me ilmoitamme siitä teille sitten, siis siitä hautausajasta. Onhan teillä sähköposti käytössänne? No se on hyvä sekin. Asioimme siis sen kautta, sitten jatkossa. Niin”, Hautakammio sanoi ja katseli toimistonsa kattoon puhuessaan, kuin ylhäältä tukea etsien. Vaikkakin Aulista tuntui, että ulkomuistista tuo veteli.
- ”Niin. Meinas unohtua. Sitten tietysti vainajan hautauksen jälkeen suoritamme perunkirjoituspalveluja. Meillä on siis lakimies palveluksessamme, joka sitten hoitaa sen kaltaiset toimet. Ainahan sitä ruumiilta, siis tarkoitan, vainajalta, jää jotain rompetta jälkeen, jota sitten on parempi lakimiehen opastuksella jaella läheisille. Useinhan kyllä tosin tulee sellainen tilanne, perinnönjaon jälkeen, lakimiehestä huolimatta, että se sukulaisten läheisyys tuppaa loppumaan”, Hautakammio pajatti.
- ”No mitäs tämä kaikki maksaa?” Auli sai väliin kysyttyä.
- ”No kyllähän se maksaa. Kaikki nykyään maksaa”, Hautakammio vastasi ja nousi tuoliltaan ylös.
- ”Perkele. Siis tarkoitan, pahus, kun perse puutuu tossa tuolissa”, hän sanoi ja läpsäisi luisella kämmenellään omituisen näköistä tuolirakennelmaa.

- "Siskon poika tehnyt puunveistotunnilla. Ihan hirveä se on istua, mutta tässä tavallaan yritän sitä perseelläni hioa paremmaksi. Josko se jossain vaiheessa muotoutuisi sellaiseksi, että siinä voisi ilman tuskaa istua", Hautakammio valitti, hieroi luisevia pakaroitaan ja kuin aaveen työntämänä lähestyi jälleen Aulia. Auli suoristi kätensä jo valmiiksi, estääkseen mahdollisen naamalle tulon, ja kivahti:
- "Mentäiskö katsomaan niitä kiviä ja arkkuja seuraavaksi?"

Hautakammio pyörähti kantapäillään ympäri kuin sotilas, niin, että mustan puvuntakin liepeet heilahtivat ja lähti lompsimaan valtavilla loikilla ovea kohti, joka ilmeisesti johti sinne arkkujen ja hautakivien äärelle. Auli katsoi jälleen kummissaan miestä, joka jupisi ensin jotain epäselvää, otti kolmimetrisiä loikkia ja kovaan ääneen sitten käski seuraamaan. Auli seurasi, mutta piti varmuuden vuoksi muutaman metrin raon Hautakammioon. He tulivat suuren halliin, jossa oli todellakin valtavat määrät puisia arkkuja, hautakiviä ja hautaseppeleitä, vierä vieressä. Aulia heikotti, kun hän katsoi hintoja. "Pellavalla vuorattu, perinteitä kunnioittava tammiarkku", jossa oli "käsimaalattu hiutalekuvio", maksoi yli 1300 euroa. Mikä helvetin hiutalekuvio? Auli mietti puuskahtaen.

- "Maksavatko nämä arkut todellakin näin paljon?" hän kysyi ihmeissään.
- "Kyllä ne ikävä kyllä maksavat", Hautakammio vastasi. – "Niin kuin sanoin, kuoleminenkin maksaa, ei se ole ilmaista nykypäivänä, se kuoppaan laitto".
- "Mutta me varmasti kyllä löydämme teille sellaisen mukavan pakettihinnan", Hautakammio jatkoi ja hieroskeli kämmeniään sen näköisenä, että tinkimistä ei juurikaan tapahtuisi.
- "Niinhän te varmaan löydätte", Auli sanoi ja päätti luovuttaa. Maksoi mitä maksoi, kunhan tämä nyt saataisiin nopeasti hoidettua. Ja kyllähän tämä varmaan otetaan huomioon perinnönjaossa sitten. Minä maksan omistani nyt, eihän sillä Pentillä, jos on edes enää elossa, mitään rahaa kumminkaan ole.
- "No. Otetaan sitten tuollainen arkku", Auli sanoi ja osoitti sormellaan ensin katsomaansa.
- "Ja mennään sitten saman tien katsomaan niitä kiviä", hän jatkoi ja vilkuili samalla Hautakammiota, joka hetken häntä katseltuaan oli taas tulossa iholle kiinni.